

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett
vret s Din 2, do 100 vret s Din 250. od 100 do 300 vret s Din 3, večji inserati pett
vret s Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 66v. &
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon st. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 65;
podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon st. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani st. 10.351

Msgr. Tomo Zupan

Ljubljana, 8. marca
Zopet je padel star, močan hrast. Vedno manj jih je. Med zadnjimi odiha v večnosti msgr. Tomo Zupan, med zadnjimi enimi veniki slovenski mož starega kova, ki so še vedno nad dnevnim politiko, da smo jih videti v enako lepi svetli luči. Davi ob 3:30 je zatusnil za vedno oči v svojem graditvi na Okroglem pri Kranju. Doga pot skozi življenje mu je bila odmerjena in delakal je izredno visoko starost 97 let, vendar bo vest o njegovi smrti presestila vso naso javnost.

Tomo Zupan je bil rojen 21. decembra 1839 v brezinski fari pod Stolom kot sorodnik pesnika Prešernca, rojak vladike Ivana Zlatoustega Pogačarja in dolge vrste častnih naših veljakov. Njegov oče je bil trčen kmet. Pri Novakoviču se je rekel njegovi rojstni nizi. Tomo je bil prvorjenec. Imel je še dva brata, profesorja Ivana in poznejšega gospodarja Novakovega doma Matijo ter tri sestre. Kmalu se je pokazalo, da za delo na kmetih ne bo, vleko ga je v solo. Hoteli so ga poslati v osnovno šolo na Koroško. Nekaj mesecov je bil privaten učenec brezniškega učitelja Medja. Potem je pa odšel v Ljubljano, kjer je posecal normalko in gimnazijo. Že prva leta so pokazala njegovo izredno nadarjenost. Latinsko šolo je dovršil z odličnim zrelostnim izpitom 1. 1858.

Nekaj let je preživel Tomo Zupan v Ajožjevišču, ki mu je postal leta 1862 po starih letih bogoslovnega semenišča prefekt. V mašniška je bil posvečen 14. marca 1863 in novo mašo je pel na velikonočni pondeljek v brezinski župni cerkvici, kjer mu je govoril kanonik in profesor bogoslovja dr. Ivan Zlatoust Pogačar. Zupanova mati pa ni dočakala sinovega novomašništva, kajti umrla je že leta 1858, starata komaj 44 let.

V staroslovnam Velegradu so slavili Slovenci z drugimi Slovani leta 1863 tisočletno prihodo slovenskih apostolov na zgod. Med slovenskimi romarji je bil tudi Tomo Zupan, ki je porabil to priliko, da je obiskal Prago. Pozneje je pa potoval tudi v Nemčijo, Francijo in Italijo, kar je močno dvignilo njegovo umetniško izobraženost. Polnih 41 let je deloval pokojni na šolskem poprišču in vedno je znan navdušiti svoje učence za materin jezik. Spomladi leta 1868 je postal učitelj na kranjski gimnaziji, jeseni leta 1879 se je pa vrnil na ljubljansko gimnazijo. Leta 1882

je postal član deželnega šolskega sveta in

kot tak je stal 12 let na braniku vere in narodnosti, dokler ga ni po smrti škofa Ivana Zlatoustega Pogačarja nova stručna struga v Ajožjevišču in iz deželnega šolskega sveta.

Z zlatimi črkami bo zapisano v naši zgodovini ime Tomo Zupana kot vzgojitelja narodne mladine. Sam temeljito izobrazljen si je vedno prizadeval, da bi njegovi učenci umstveno napredovali. Bil je najboljši pastir učence se mladine. Leta 1885

je nam prineslo Družbo sv. Cirila in Metoda. Poleg Luke Svetca, Ivana Hribarja, Ivana Murnika in dr. Josipa Vošnjaka je bil Tomo Zupan izvoljen v pripravljalni odbor, ker je opravil blagajnske in tajni posle. Ustanovna skupščina leta 1886 ga je soglasno izvolila za prvomestnika te naše najvažnejše narodno obrambne organizacije, kateri je načeloval do leta 1907. Poleg Družbe CM je uspešno deloval tudi v društvu za krščansko umetnost.

V politiku pokojni nikoli ni posegal. Dvakrat je sicer kandidiral v državnih zборih, pa ni bil izvoljen. Neumorno delaven je bil tudi v našem slovstvu. Že kot bogoslovec je bil pesnikovati. Napisal je tudi več zgodovinskih spisov. Leta 1899 je prevzel urejanje »Zgodnjie Danice«, lista, ki ga je bil ustanovil leta 1848 Ivan Zlatoust Pogačar in pri katerem je Zupan sodeloval že od leta 1861. Kakor njegova zunanjost je bila elegantna tudi njegova pisava. N oben nas pisatelj ni imel tak markantnega jezika, kakor on. Slovenčine se je učil pri Metelku.

V Kranju je bil prvomestnik okrajnega šolskega sveta. Ljubljanci so ga pa 1. 1885 izvolili v občinski svet, v katerem je deloval do leta 1891, ko je prostovoljno odložil svoje mesto. Vladika Pogačar ga je imenoval leta 1882 za pravnega konzistorijskega svetnika a papež Leon XIII. mu je podelil 1899 čast svojega tajnega kormnika z naslovom monsignore. Ob vpopkovitju je bil odlikovan z viteškim Franc Jožefovim redom. Velika skupščina Družbe CM v Boh. Bistrici leta 1907 ga je sočasno izvolila za svojega častnega člena.

Monsignor Tomo Zupan je bil mož dela, kristalno čistega značaja, globalne vere in zaupanja v moč našega naroda, po svoji požrtvovani ljubezni do rodne grude in v neumornem delu za njø svetel zgled pravega slovenskega narodnega svečenika in idealista. O njegovem vzornem življenju in plodonosnem delu bodo pisali naši zgodovinarji, naš narod bo pa ohranil velikega pokojnika v trajnem hvaležnem spomini, saj je v polni meri zaslужil visoko spoštovanje in ljubezen, ki jo je užival med nameni do svoje smrti. Mir prahu njegovemu, slava njegovemu spominu!

Pokojnikovi zemski ostanki bodo prepreljeni z Okroglega v Ljubljano, kjer bo pogreb v sredo ob 15. iz Ajožjeviške kapele. Poljanska cesta 4.

Politični objornik

Resnica, hčerka božja, kje si?

Skerbec-Sabotyjevo glasilo »Gorenje« objavlja doig članek z debelo tiskanim naсловom »Resnica« okrožnice jugoslovanskov o Sokolu dokazala! V članku obisimo govor o znamen pastirskem listu jugoslov. skofov proti Sokolu in o tožbi Sokolskega Saveza proti krškemu skofu dr. Jos. Srebrnici kot sestavljalu tega pastirskoga pisnega radi klevev. Znano je, da se je ta pravda vleka dolga leta. Zaradi, ki ni treba razlagati. Končno je prišlo vendarje do obravnavne pred prvo instanco v Zagrebu dne 23. novembra 1936. Sodisce je takrat skof dr. Srebrnica obisalo na 7 dni zapora in 300 Din globre pogojno na eno leto. Skof zagovornik je vložil proti obsojni priziv na okrožno sodišče. Prva instanca pa je predložila akt okrožnemu sodišču sele 24. decembra, torej skoraj en mesec kasneje. Okrožno sodišče je razpisalo — iz akta je bilo sicer razvidno, da stvar, ki se je vlekla že leta, zastara 8. februarja 1937. — na dan 9. februarja 1937. vključno razpravo, torej točno en dan kasneje, ko je tožba že bila zastavljena. Skof zagovornik je na razpravi enostavno iznesel, da je nastopilo stanje zastaranja, kar se je nato tudi iz akta samega ugotovilo. Tožba je zato iz formalni razlogov padla v vodo, ne da bi sodišče bilo sploh v meritornem oziru razpravljalo o tožbenem zahtevku. Skof dr. Srebrnici je bil torej oproščen ne zato, ker se mu je posrečil dokaz resnice, marveč samo iz formalnega razloga, ker je za tožbo radi večletnega zavlečevanja nastopilo stanje zastaranja. Takšen je dejanski položaj!

Sedaj pa poslušajte, kako pišejo krščansko-katoliški listi, glasila »velikih katolikov«, kakor jih imenuje Sibenska »Socijalna revija«! »Gorenje« piše dobesedno: »S tem, da je skof dr. Srebrnici iznesel odlok, navedene pod tožbenimi točkami, torej nekaj, kar utegne skodovati dobremu imenu in ugledu Sokola, je skof Srebrnici govoril samoresnicu, ker odgovarja navedene trditve popolni resnici. Zato Sokol kraljevine Jugoslavije nima prav nobenega povoda, da se čuti uža ljenega. Okrožno sodišče v Zagrebu je z imenovano sodbo ugotovilo, da je ideologija Sokola res tako, kakor je je poslanica katoliških skofov od 11. novembra 1932. označila ter je dolžnost tako Sokola, kakor vse, posebno pak katoliške javnosti, da s tem tudi računa. — To je tako podpolno, infamno, resnici v obraz bijoče zavijanje sodno ugotovljenih dejstev, da posnemučevetu zastaja kri v žilah vzprči tako nebottične zlobe v pokvarjenosti!«

Sibenska »Tribuna« dnevnik

Sibenska »Tribuna«, ki je do sedaj izhaja trikrat na teden, bo odseg izhaja kot dnevnik. Ko objavlja to vest, pravi uredništvo: »Tribuna je vedno visoko dvigala zastavo jugoslovenstva. Ona je posvetila in posveča vse svoje materialne in moralne sile v to, da bi nudila svojim somišljencim čimnajveč duševne hrane, tožilnih besed v današnjih težkih časih. Razen ideološke strani, na kateri neomahljivo vztraja, izven upnika katerekoli stranke ali politične skupine, posveča »Tribuna« svojo pozornost pred vsem interesom Jugoslavenskega Primorja. — Sibenska »Tribuna« piše res v pravem jugoslovenskem duhu, zato njen napredek toplo pozdravljamo in jo priporočamo svojim slišnjikom.«

Kdo zasluži Noblovo nagrado za mir?

Georgijev-Mohovojev razpravlja v softiskem »Miru« v članku »Cerkve in mir na Balkanu« o velikih zaslugah, ki sta si jih pridobili bolgarski pravoslavni in srbski pravoslavni cerkvi, da je prišlo do bratskega sporazuma med Bolgarijo in Jugoslavijo in da je bila končno sklenjena pogodba o večnem prijateljstvu med teme dveh slovanskih držav. Pobudo za spravo je dal softiski metropolit Stevan, na kar sta obe cerkvi z vso vremem, izbezljivo in vztrajnostno neumorno delovali na to, da se izražajo vse spori, posamezne nesrečne prošlosti in si oba naroda prijateljski sezeta v roki. Da je bil tako vzpostavljen mir na Balkanu, je velika zasluga oba cerkva. Georgijev-Mohovojev zaključuje svoja izvajanja z vzklikom: »Noblovo nagrada za to leto bi po pravici morala pripasti bolgarski pravoslavni in srbski pravoslavni cerkvi!«

Občinske volitve na Bolgarskem

Sofija, 8. marca. AA. Bolgarska branjavna agencija poroča: Vberaj so bile v okraju Pleven in Stare Zagore izvoljene prve občinske volitve v zvezi s kraljevinom programom z dne 21. aprila 1935. Udeležba volilcev je bila ogromna. Končni izidki ne niso znani. Občinske volitve v drugih okrajih bodo izvršene do nedelje 28. mar-

Poslanstvo češkoslovaške demokracije v Srednji Evropi Predsednik češkoslovaške vlade dr. Milan Hodža veruje v zmago demokracije

PRAGA, 8. marca. AA. ČTK. Predsednik vlade dr. Milan Hodža je ob otvoritvi poletne akademije govoril o poslanstvu v Srednji Evropi. Izrazil je misel, da naj češkoslovaška demokracija sprtejo nase naloge orientacije demokracije v srednji Evropi. Dr. Hodža je rekel, da je srednjeevropsko gospodarstvo sposobno, da se zmeraj bolj vraca na trg zapadne Evrope in to kot prodajec in kupec. Ker se v Evropi politično gospodarski temelji širijo, Srednja Evropa nima nobenega interesa, da bi bila Nemčija izključena s tega trga.

O političnih režimih, ki vladajo v raznih državah Srednje Evrope, je dr. Hodža rekjal, da nai vse te države med seboj spoštujejo ustavne, ki so si jih dale in da naj se spoštuje načelo tolerancije in nevmenjanja. Dobri sosedni odnosaji bodo omogočili tudi dobre mednarodne odnosaje. Se-

daje, če se lahko računa na dobro voljo vseh onih, ki bodo pri njej sodelovali, toda s čim takim ni mogoče računati. Po 20. februarju, ko so v Rimu prepovedali zbiranje in odpošiljanje prostovoljcev v Spanijo se enostavno nadaljujejo nabori za Spanijo in to pod neposredno kontrolo oblasti.

»Petit Journal« ugotavlja, da do kontrole ne prišlo brez težav. Izvajati pa se bo morala z vso rigoroznostjo, če se dejansko hočejo odpraviti vsi mednarodni incidenti in preprečiti razširitev španskega spora na

druge države. Neki dobropoučeni krogi so mnenja, da bi vsako nadaljnje oklevanje lahko postalo usodno za neutralnostno politiko.

»Populaire« pravi v svoje članku: Tudi naši tempom bliža čas, ko bo francoska vlada moralna izpolniti svojo obljubo, da bo znova proučila situacijo in izdala definitivne ukrepe v primeru, da bi nastal kakšen preobrat, kakšen ni v interesu Francije, ki pa se po mnenju lista v velikih potekih že pojavlja.

Položaj v Španiji neizpremenje Na obeh straneh se pripravljajo na novo ofenzivo

MADRID, 8. marca. AA. Sreči ob 20. so uporniki izvršili kratek napad na postojanke republikanskih tet in univerzitetnem mestu in pri Juesti de los Perdigones na cesti v La Coruno ter v okolici Parda. Republikanci so napad odbili in niso izgubili nikakoga terena. Obenem so začeli streljati iz možnarjev na sosednja postopevna področje, od koder je sovražnik dobil pomoč, in so jih delno porušili. Nasprotni letalstvo se je pojavilo nad fronto in so se od daleč čule močne eksplozije. Vladino letalstvo je napadlo nacionalistična letala v raznih odsekih.

Sreči so se izvedele nove podrobnosti o rezultatu napadov republikanskih tet na postojanke pred Morato de Tajuno na jašamski fronti. Nasprotnik je imel velike izgube. Zaplenjeni je bilo mnogo pušč in strojnico, leti tudi velika množina granata. Ta operacija je dovedela do osvojitve važnih poslopjan, ki dominirajo nad velikim delom vse okolice, kjer se križata cesti, ki vodita iz Chinchona v Argando in iz Molineta v Tijuliju.

Odbor za obrambo je izdal sreči ob 21.30 naslednje poročilo:

Na centralni fronti je bilo sovražno letalstvo zelo živahnino in je bombardiralo razne madrilske fronte ter kraje za fronto, vendar pa ni napravilo posebne škode. Do poldne smo izvršili nepreričkan napad na postojanke upornikov v odseku Madrida. Naše čete so izvadile napad z velikim načudjenjem in so presekale telefonsko zvezo sovražnikovo ter tako omogočile, da bi

Italija izigrava kontrolo v Španiji Po pisanju francoskih listov pripravljajo v Italiji tri armadne zbere za intervencijo v Španiji

PARIZ, 8. marca. AA. Francoski listi se bavijo s kontrolo nad uvozom v Španijo in vobce s problemi o neutralnosti napram španski državljanški vojni. »Echo de Paris« pravi v svojem članku: Vse bo odvisno od zadizanja in uvidevnosti onih, ki bodo sodelovali pri kontroli. Značilno pa je, da se ni odredila nikakva letalska kontrola, kateri sta se upirala posebno Rim in Berlin. Vsekakor pa bo pri tudi zračni promet kolikor potencialno podrdili. Neki krogovi v Rimu pa niso popolnoma prepričani, da veljajo vse vojaške pravice baš Španiji. Nastalo je vprašanje, ali niso bile morda odredjene za afirmacijo italijanskega imperializma v Afriki ali kje drugje.

»Populaire« pravi v svojem članku: Tudi nepopolna kontrola se lahko učinkovito iz-

Borzna poročila.

Curij, 8. marca

Beograd 10, Pariz 19.825
London 21.39, New York 496.50, Bruselj
73.975, Milan 23.07, Amsterdam 239.80, Berlin
176.10, Dunaj 79-81.80, Praga 15.29,
Varšava 88., Bukarešta 3.25.

Masarykova proslava v Kranju

Lepa prireditev v proslave 87 letnice sivelazca predstavnikov Osvoboditelja

Kranj, 8. marca
Kranj je tudi letos lepo počastil T. G. Masaryk-Osvoboditelja ob njegovih 87letnici. V veliki dvorani Narodnega doma so v soboto zvezec ob navzočnosti zastopnikov oblasti, Čehov in kranjskega mestništva priredil družinsko: »Češka beseda«, »JC higac« in »Sokol« lepo proslavo. Za uvod je združil Emila Banaka deklamiralo »Pesen« 7. marca, katero je spremljal češki general Medek. Ustreljeni češki tečajevi v Kranju gošča Čermakova je v daljšem govoru karakterizirala glavne nauke Masarykove in njegovo delo med svetovno vojno za osvoboditev Češkoslovaške. Mešani zbor Sokolskega društva je odpel češko in našo državno himno.

Premenu delu proslave je sledil koncert moškega in mešanega zabora Sokolskega društva. To je bil prvi samostojni koncert sokolskih pevcev in pevk, pri katerem se nam je zbor predstavil v izpozavnem štetvu nad 60 oseb iz vseh slojev in poklicev. Morda še pred kratkim ni nihče prislikoval, da se bo sokolski zbor, ki je bil ustalovljen ob 35letnici društva tako krepko in mogočno razvil in razmahl v kratek čas v najboljši sokolski pevski korpusu, more se pa danes postaviti uspešno ob stran starejšim, dolga leta delujočim zborom. Prvotnemu jedru zbara, ki je nastal ob ustanovitvi, so se pridružili mnogi stare, izvezbeni pevci, pri tudi nov mlajši narasaj. To ni več zbor samo za priložnostne male nastope, marveč koncertni zbor, ki na mora svojo sedaj dosegajo višino še dvig niti. V mešani sestavi zbor odgovarja, v moški je še v razvoju, sicer pa ni uravnotezen. Barve glasov so mlahi in prijetne in je doseganja potrebna harmonija. Tako so bili basi jako lepi, tenorji dovolj močni in česti, sopran prav lepo kultiviran in povdaren, še najmanj je prišel do izraza alt, morde se mu zaradi značaja pesmi ni bilo mogoče izčrpiti.

Zbor je z velikim občutjem in zanosom zapel 18 umetnih in narodnih pesmi. Zastopani so bili skoro vsi skladatelji od starejših, pa do najmlajše generacije, posebna pozornost je bila izkazana E. Adamiču, ki je bil zastopan s štirimi skladbami. Njegova: »Bog daje za moški zbor, katero je pokojni skladatelj poklonil» Trboveljskemu Žvoncu, je povsem nova, drugi zapeta in je močno ugajala. Mešani zbor je težko preizkušnjo dobro prestal v Pavčevi »Ce rdeče rože zapade snege. Zelo je užgala Maroltova. Raj bi jest Tebi dav, s temorskim vložkom, katerega je z navdušenjem odpel mladi tenorist Grčman, in so pesem moralni ponavljati. Splešno so ugajala vse pesmi, narodne seveda bolj kot umetne in jih bil program posrečeno izbran. Občinstvo je zbor nagradilo z viharnim aplavzom, pevovoda pa je prejel lep šopek. Zbor je pokazal večno disciplino in rutino, potrebo dinamike, ubranoč glasov, pevovoda je sledil marljivo in pazljivo. Je na najlepšem potu, da postane eden najboljših zborov daleč naokrog, da bo nepečno reprezentiral posred pevsko umetnost kranjskih moščanov, ki so bili že od nekdaj na glasu kot dobri in vnesi pevci.

Na enocrtu je zbor dirigiral dirigent Ljubljanskega Žvana; g. Dore Matul, ki že drugo leto z vso vnero, pa tudi z uspehom, vežba kranjski sokolski pevski zbor in ki je poleg pozdravljivosti svojih pevcev in pevk vložil mnogo truda za to, da je naštudiral ves program in da je koncert ta-

ko lepo uspel. Pevovoda g. Matul in vsemu njegovemu zboru moramo za ta lepi večer biti le hvaledni z izkreno željo, naj bodo bodoči uspehi še večji in še lepsi.

Masarykova proslava v operi

Ljubljana, 8. marca
Operna uprava je pod pokroviteljstvom Jugoslovensko-českoslovaške lige v Ljubljani priredila snodi krasno proslavo 87. rojstnega dne prvega predstavnika češke republike, T. G. Masaryka v opernem gledališču.

Gledališče je bilo nabitno polno. Kot dirigent je gostoval hrvatski operni skladatelj g. Jakov Gotovac, ki je dirigiral tudi igro, nježi je bil, himne in vodil prvo reprizo svoje opere »Ero z onega sveta«.

Pred predstavo je lepo in toplo govoril o jubilariju g. dr. Egon Staré, predsednik jug.-čs. lige.

G. Gotovac se je izkazal odličnega, fisočnega in viharno temperamentnega dirigenta ter je bil delezen po vseh dejavnih prav izredno lopih poslovav in ovacijski prejel več venčev in moral po zaključeni predstavi vedno iznova pred hvaljeno publiko.

Predstava je bila, če možno še boljša. Živahnja, v igri razgibanja, a v potju solov in zborov se problojne. Večakor je bil uspel popola, resnično znagovit in publike ni mogla dovoli izražati svojega zadovoljstva. Franc kot Ero je razigral s humorjem in komiko, kakor se nikoli in je pel znagovito. Zupečeva je podajala Dibuo živahno in prisrčno. Kogejeva je bila vseskoči odlična dama, a pevki zlasti v tretem dejanju topla, Janko in Botetto pa kakor pri premieri imenitna. Sina, mlinar in Marko oče bogata.

Opera zahteva od nosilnika naslovne vloge Era nenavadnega glasovnega neprora, a gospod Franc mu je bil kos do kraja; tudi ženski in moški zbor imata silno težko načelo, ki jo obvladujejo do kraja vzhodno. Vse v vsem: velik pošteno priborjen uspeh solov, zborov, režiserjev in še posebej avtorjev, kateremu iskreno čestitamo.

Nadajemo se, da se bo »Ero« držal dolgo na repertoarju naše opere.

S snočne slavnostne predstave v ljubljanski operi sta bili poslanji naslednji brzjavki:

Prezidentu Osvoboditelju
T. G. Masaryku — Lany.

Jugoslovensko-českoslovaška liga in vse pri slavnostni predstavi Gotovčeve opere »Ero z onega sveta« zbrano občinstvo slovenske prestolice bele Ljubljane Vam čestita in kljče ob 87 letnici iskreno toplotno v bratstvu na mnoga leta! Živio!

dr. Egon Staré, predsednik.

Njegovemu Veličanstvu Petru II.
Kralju Jugoslavije — Beograd.

Priklicom slavnostne predstave v proslavo rojstnega dne Predstavnika Osvoboditelja T. G. Masaryka izraža Jugoslovensko-českoslovaška liga v Ljubljani in vse zbrano občinstvo Vašemu Veličanstvu, Njegovemu Visočanstvu knezu nemestniku Pavlu in vsemu Visokemu Kraljevskemu domu čustva neomejene vdanosti!

dr. Egon Staré, predsednik.

Njegovemu Veličanstvu Petru II.

Kralju Jugoslavije — Beograd.

Priklicom slavnostne predstave v proslavo rojstnega dne Predstavnika Osvoboditelja T. G. Masaryka izraža Jugoslovensko-českoslovaška liga v Ljubljani in vse zbrano občinstvo Vašemu Veličanstvu, Njegovemu Visočanstvu knezu nemestniku Pavlu in vsemu Visokemu Kraljevskemu domu čustva neomejene vdanosti!

dr. Egon Staré, predsednik.

Lesno delavstvo 44 let organizirano

Redni letni občni zbor Zveze lesnih delavcev in sorodnih strok Jugoslavije

Ljubljana, 8. marca.

Včeraj dopoldne je bil 44. letni redni občni zbor Zveze lesnih delavcev in sorodnih strok Jugoslavije, podružnica v Ljubljani, v Delavski zbornici. Organizacije je imela pod Avstrijo centralno na Dunaju in imenovala se je Osrednje društvo lesnih delavcev na slovenskem ozemlju. Občni zbor je vodil predsednik Jože Vrbinc, ki je pozdravil zastopnike Delavske zbornice in drugih delavskih organizacij, predvsem pa najstarejše člane, ki delujejo v organizaciji že 44 let. Spomnil se je med letom umrlih članov. Najmlajši je dosegel starost 64 let, najstarejši pa 86 let, in sicer znani galski veteran Lapajner, kar dokazuje, da dožive ljubljanski mizirji visoko starost.

Centralni tajnik Zveze lesnih delavcev za Slovenijo Brčelj je orisal splošni položaj lesnega delavstva v državi in posebej v Sloveniji. Socialne razmere lesnega delavstva so v Sloveniji v nekaterih primerih boljše, kakor n. pr. v Bosni, pač zaradi boljše socialne zakonodaje, vendar se dogaja, da nekatera podjetja plačujejo mizanje po 1–2 Din na uru. Podružnica šteje 479 članov. V njej so organizirani tudi taterniki in parketarji, ki se jim je socialni položaj po lani sklenjeni kolektivni pogodbi precej izboljšal. Mezde so se povisale za

27%. Tudi kolarji imajo svojo sekcijo, ki sedaj izdeluje kolektivno pogodbo za kolarje, če so zaposleni v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Sekcija je hotela, da se razmerje urede v mrtvi sezoni, ne pa ko je največje delo in se podjetniki izgovarjajo, da je neprimeren čas za pogajanja. Zdaj je sekcija zaprosila pristojno oblast, da sklice skupaj sestanke.

Lani je bila sklenjena tudi za mizanje po 14 letih kolektivna pogodba, ki sicer ni idealna, vendar so se pa mezde po nji povisale za 7%. Organizacija ima uvedeno tudi starostno zavarovanje. V starostni fond prispeva članstvo od članških prispevkov. Podružnica je opravila tudi veliko socialno delo; podpira nezaposlene članstvo in je izplačala lani nad 18.000 Din podporo.

Predsednik te zveze Dermastja je postal poročilo o položaju lesnega delavstva v drugih državah, po podatkih poročila mednarodne organizacije.

Za predsednika je bil izvoljen mlajši član Josko Gregorič, kar daje jamstvo, da bo organizacija tudi v bodoči mladostno delavna kakor je bila 44 let.

Kulturno delo m-riborskega Jadrana

Jadrana, 7. marca
Včeraj je emigrantno društvo »Jadrana« v Mariboru že devetnajsto poslalo obrazca plemenitega narodno obrambnega, kulturnega in socialnega dela. Občni zbor se je vrnil v dvorano Narodnega doma in ga je vodil agilni predsednik g. dr. Fornazarje. V uvodu je predsednik pozdravil deležate sorodnih društev, nakar je postal obščno ideološko poročilo ter naničil vse namene in cilje »Jadrana«. Obratal je delo primorskega emigrantnega društva na področju narodno obrambnega udobjevanja ter povednjal, da mora biti vprašanje emigrantov ne samo domena emigrantov samih, marveč vseh Slovencev in Jugoslovov. Tajnito poročilo je podal g. dr. Cerkvenič, ki je številnim zborovalem posredno prikazal delo društva v preteklem letu. »Jadrana« šteje 312 članov, ki se udeležujejo v 6 odsekih. Najzajemnejši je nov-

ši odsek, ki je pridobil v Mariboru že pod vodstvom bivšega pevovoda g. Leha in sedaj pod prof. Vrabelom mnogo lajšev, tako da je novsko društvo »Jadrana« eno najpopolnejših v Mariboru. O blagajinskem stanju je poročil g. Ivan Kralj in podal zadovoljivo bilanc. Med važnejšimi Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-odloženinski odsek, ki hodi pridobil v Mariboru, so v kratek čas dosegli vodstvo in posredovali v delavnicah za avtomobilski karoserije. Nedavno je predložila sekcija pleskarjev osnutek kolektivne pogodbe in zaprosila za sestank z delodajalcem, kar so po moštvi že dvakrat odklonili. Jadranskoim odsekom, naj pomembnejši vojno-

DNEVNE VESTI

— Ante Beg se mnogobrojnim dragim znancem in ljubim prijateljem, ki so se ga ljubezljivo spomnili s pismenimi ali osebnimi cesttkami ob 40-letnici novinarskega poklica, prisrčno zahvaljuje.

— Opozorilo likovnim umetnikom. Drugištvo likovnih umetnikov je 5. t. m. na odborovi sejji, ki ji je prisostvovalo tudi mnogo članov izven odbora, sklenilo: Člani društva slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani, pozvani po gg. Kasjanu Rosandiču in Miljanoviču, kakor tudi oni, ki jih je pozval g. prof. Vurnik v časopisih z dne 2. in 3. t. m., se udeležijo razstave v Parizu le pod naslednjimi pogojimi: 1.) Da smejeta umetniki, pozvani po g. prof. Vurniku v časopisih z dne 2. in 3. t. m., poslati pred žirijem v Ljubljani vsak po tri dela; 2.) da se zamenja v žiriju pod št. 1. ime prof. Vurnika z Ivanom Zormanom ravnateljem Narodne galerije; 3.) da se javijo takoj imena onih, ki bodo ponovno žirirali dela v primeru, da bi jugoslovenski paviljon ne mogel sprejeti vseh poslaških del ali pa na iz kakoga drugega vzroka; 4.) da je v žiriji imenovan pod št. 3. ena tretjina Slovenscev ki uživajo naše popolno zaupanje. V tem primeru sporočimo naše predloga. Točka 3 in 4 prav živo zajamči tudi vse one pozvane slovenske umetnike ki niso v našem društvu. Prosimo, da se nam na vsa vprašanja čim prej odgovori oziroma ugodidi našim upravičenim željam. V nasprotnem primeru ne moremo poslati naših del v Beograd s čimer so tudi poslane prijnice razveljavljene. — To pismo je Društvo slovenskih likovnih umetnikov poslalo istočasno g. ministru dr. Milanu Urbanču ter zagrebškim in beogradskim umetnikom.

— Znižanje brzjavne taksa za Grčijo in Češkoslovaško. Brzjavna taksa med Jugoslavijo z ene ter Grčijo in Češkoslovaško z druge strani je znižana za dva zlata centima, tako da znaša zdaj za Grčijo z otokom Poros in Eube 16, za druge grške otoke pa 21 zlatih centimov od vseh besed, za Češkoslovaško pa 23 zlatih centimov.

KINO SLOGA
Velikomestna varijetetska atrakcija
Kralj-artistov TRUXA
V glavnih vlogih odlična in lepa plesalka
La Jana. — Divna glasba, najboljši
slagerji, čudoviti plesi!

MATICA
William Shakespeare-jevo nesmrtno delo
ROMEO IN JULIA
Norma Shearer Leslie Howard

UNION
TRAUDL STARK, čudovito dunajsko dete
v svoji prvi filmski veseloigri

NJEGOVA HCERKICA JE PETER
Paul Hörbiger Carl Ludwig Diehl
Danes predstava samo ob 16. uri. Obe
večerni predstavi odpadata vsled koncerta

21-24
22-23

Turistična marka za mare. Tecaj nemške turistične marke za mare je določen na 14 Din. Kakor je bil v februarju, kar bo ugodno vplivalo na tujski promet v naši državi.

— Zejte in zahteve naših inženjerjev. Novosadska sekacija Združenja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov je imela včeraj oddan zbor. V rezoluciji pozdravlja zakon o pooblaščenih inženjerjih, kakor je bil predložen Narodni skupščini in pravda ne gre v skodo geometrom. Novosadska sekacija ugotavlja, da je ostal položaj inženjerjev in arhitektov neizpremenjen in zahteva, da se odpravi ponizajoči naziv inženjer-dnevničar in nadomesti z drugim akademiski izobrazbi in družbenimi položaji odgovarjajočim nazivom. Resolucija se peča tudi z vprašanjem tujih inženjerjev v naši državi in zahteva, da naj ne vživajo prevec pravice.

— Civilno letališče v Novem Sadu. Aeroklub v Novem Sadu je imel včeraj občni zbor, na katerem je predsednik sporocil, da bo zgrajeno v bližini vojaškega letališča še civilno letališče. Občina je že dala na razpolago potreben zemljišč.

— Rejec matih živali, glasilo Žvezde društva rejec matih živali v Ljubljani, številka za marec je izšla. Pri listu, ki ga urejuje škoški upravitelj g. Inkret soduje veliko število priznanih strokovnjakov. Trejša številka vsebuje sledič Štanke: O metljavosti koz — Uporaba D-vitamina pri reji matih živali — Unetna koklja — Topla greda za piščance — Plimete, dobre zimske jajčarice — Pregled nestnosti žajkerje — Naš blev — Spoznavanje ovčje volne — Skribi in ugibanja kozjerejcov — Kanarčki se ženijo — Navodila za naše gospodinje — Za smeh in kratek čas — Kozlovska ofenziva — Razpis nagrad — Društvene vesti — Dobrobi — Po tujem svetu — Književnost — Tržne cene — Vsak mesec ena itd. List stane letno 30 Din, za inozemstvo 40 Din in se naroča v Ljubljani, Karunova ul. 10.

— V korist obmejni zastavi v Hotelu Heterščici razpečava četniško udruženje v Ljubljani, tične razglednice te zastave. Vse prave Jugoslovane bratsko vabimo, da se gajojo po njih ali drugače podpro to počembno lepo akcijo.

— Šoferski izpiti poklicnih šeferjev in samovozačev motornih vozil, se bodo vršili v sredo 17. t. m. ob 8. uri zjutraj pri sreskemu načelnstva v Kranju. Interesenti naj svoje prošnje vlože pri sreskem načelu v Kranju.

— Nov grob. Včeraj popoldne je umrl v Ljubljani vpojeni kapetan g. Edward Dev. Poleg žaljive sogope Pavle in srodnikov zapušča mnogo prijateljev, ki ga bodo ohranili v najlepšem spominu. Pogreb bo jutri ob 16. z Jurčičevega trga 2. Bodlju lahka zemlja, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremeljivo vreme. Včeraj je deževalo v Zagrebu, Beogradu Sarajevu, Splitu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Ljubljani in Mariboru 11 iz drugih krajov ni poročilo o stanju temperature. Davki je kazal barometer v Ljubljani 757. temperatura je znašala 28.

— Težka neščica v Zagrebu se je pripravila včeraj popoldne težka neščica. 7letni Vlado Samolek je stal pri vrtljaku in bil tako neprevoden, da se mu je preveč

približal. Posledica je bila, da ga je udarišla ena izmed gugalnic na vso moč po glavi. Nesrečni deček je običajno ves okrvavljen in onesnažen s preklano glavo. Prepeljali so ga sicer na kliniko, kjer pa zdravniški nimajo mnogo upanja, da bi mu rešili življenje.

KINO IDEAL
Danes! Danes!
Ida Wüst in Theo Lingen v veseli igri
KONTUŠOVKA (GOSPA POLENSKA)
Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri

— Samomor ugleđnega Banjaluka. Včeraj zjutraj je skočil v naraslo reko Virbas ugleđni banjaluški meščan, trgovec in posestnik Rasim Dabuljanić. Pred dvema mesecoma je v vasi Bočković pri Banjaluku ustreljil svojega mlajšega brata Smajla. Po zlodušu je taval dva dni in dve noči okrog po okolijskih vaseh. Slednjih so ga učinkovali pripravljeno za pogajanje, toda sami se ne morejo pogajati brez pristanka članstva. Občni zbor delodajalske organizacije bo čez teden dini in na njem bodo sklepali o ureditvi delovnega razmerja.

— ij Nagrada: Pisalni stroj »Erika« št. 123.204 temno moder portable mi je bil ukrazen. Dotični, ki mi pridomore do stroja, dobi 500 Din. Lekarna Bahovec, Kongresni trg.

— Radijska postaja v Ljubljani odkupuje glasbena dela slovenskih skladateljev. Interesenti naj sprovo svoje pradoge upravi radijske postaje. Tyrševat c. 29.

— ij »Zene vladajoči v kinu Moste« namesto, da tudi sicer, toda v filmu s tem, naslovom, ki ga bodo v tem kinu igrali od 5. do 9. t. m., se vam nudi prilika, da epoznate strategijo ljubezni. Obdučovali boste po kakih tudi lepih ženskih videlci, kako so bile vesele, ko so bili moški izognani iz raja. Gre za film, ki kaže žensko pretkanost in moško klubovljanost. Glavne vloge igraje: lepo Heli Finkenzeller, večjak za žensko lepoto Hermann Erhardt, teka Erika von Thelmann, požrešni Oskar Sima, kočija in filozof Danegger, kuhar Brem in mojster v zvitnosti Thomas.

— Ljubljanska filharmonija, ki si je nadela naloga, da vprizori velike simfonische koncerke, ki naj seznanjajo naše občinstvo z deli svetovne glasbene literaturе pod vodstvom priznanih dirigentov, stope v kratki dobi svojega obstoja drevi šteči na koncertni oder. Kdor se zaveda težav, ki spremljajo vsako pomembnejše in večje kulturno delo, mora priznati, žilavost in zdravot hotenje te naše mlade ustanovne, ki je zbrala v svoj krog večino naših gospodarjev in ki kljub gotovim nerazumevanjem vztraja na svoji poti. Ni dvoma, da bo dirigent g. Rhene-Baton ponovno utrdoj svoj, pa tudi renome orkestra filharmonije. Pričakujemo, da bo naša žavnost podpirala stremljene filharmonije. Prodaja vstopnic pri blagajni kina »Unione« ob 15. dnevi.

— ij Znanstveno predavanje »Prirodoslovne društva v Ljubljani« bo v petek 12. t. m. ob 18. v predavalnici mineraloškega instituta univerze, pritičje, levo Predaval bo priv. doc. dr. Božo Škerl o tem »Nova definicija pojma antropološke rase«. Vstop vsakomur brezplačen.

— ij Avtobusni izlet na Dunaj ob prilikl spomladanskega velesejma prireja avtobusna izletna pisarna Okorn, Tyrševa 2, telefon 26-45. Čas za prijave samo še danes in jutri.

— ij Varstvo prirode in zaščitni parki. Prirodoslovno društvo priredi jutri 9. t. m. ob 18. v mineraloški predavalnici univerze zanimivo predavanje o varstvu prirode in zaščitnih parkih. Predaval bo priv. doc. dr. V. Bohinec. Pokazal nam bo ob številnih diapozitivih, kako so zaščitne parke uredili zlasti v Ameriki in Afriki, pa tudi po raznih evropskih deželah, ki jim v tem pogledu prednjaci Svica. Celi bomo tudi, kakšen odmev je našla misel o varstvu prirode pri nas in kaj smo doslej storili, da zaščitimo prirodne lepote in znamenitosti. Vstopnina 4 Din, za dijake 2 Din.

— ij Držen vlon v Bahovečevem lekarju. V noči na nedeljo je nekdo poskušil svojo srečo v lekarini Leonu Bahovcu na Kongresnem trgu, kjer se je odividio načelnejši delovnički plen. Kakor je ugotovljeno, je vložil mord na bodo v treh sestrah, na dela Novona, Dimitrova in Josipova. III. del bo prinašel bolgarske narodne pesmi v sijajnih prireditvah. Celi bomo, kako vo di Damjan pleš, nadalje dve pesmi o lepi Mari. Med predstojniki je tudi skladateljica Prokopova in drugi. Koncertni spored bo izredno zanimiv. Zbor je pravovrsto uvežban, močan in številni zlasti v lektorinski prostorje. Tam se lotil registrirne blagajne, ki je pa ni mogel odpreti in jo je slednjih precej pojavljeno pustil pri miru. Nato je bil odpirati predale in jih je nekaj tudi prebrškal, ni pa imel sreče pri predalu, v ka-

nine se odlikujejo zlasti po pravilno pojmovani uporabi narodnega dekorata ter oblikovalnih v barvnih varijantah. Odlikujejo pa tudi neoporečeno in izvirna tehnična izdelava, ki jo je po daljšem prizadetju in poznih izdelavah iznalezel g. Belin. Pisnice so izpihané v opremljene z raznovrstnimi svilenimi trakovi. Razstavljene so v trafici Sever v Šenburgovici ulici.

— ij Udrženje četnikov, za svobodo in čast domovine, podobor Ljubljana, predv. v tork 9. t. m. ob 20. v gostini Marinko. Prečna ulica 6. Javno predavanje o razvoju jugoslovenske misli. Po predavanju bo godovanje br. Franetov. Četniki in prijatelji Jugoslovani bratko vabjeni. Vstop vsakomur prost.

— Razstava splitskih preprog

V KAZIN
OD 27. FEBRUARJA DO 10. MARCA

— ij Mezino gibanje mesarskega delavstva. Včeraj je bil prvi sestanek zastopnikov delodajalcev in delavcev mesarske stroke v Delavskih zbornici. Udeležili so se ga 4 člani delodajalske organizacije, ki so pokazali pripravljeno za pogajanje, toda sami se ne morejo pogajati brez pristanka članstva. Občni zbor delodajalske organizacije bo čez teden dini in na njem bodo sklepali o ureditvi delovnega razmerja.

— ij Nagrada: Pisalni stroj »Erika« št. 123.204 temno moder portable mi je bil ukrazen. Dotični, ki mi pridomore do stroja, dobi 500 Din. Lekarna Bahovec, Kongresni trg.

— Radijska postaja v Ljubljani odkupuje glasbena dela slovenskih skladateljev. Interesenti naj sprovo svoje pradoge upravi radijske postaje. Tyrševat c. 29.

— ij »Zene vladajoči v kinu Moste« namesto, da tudi sicer, toda v filmu s tem, naslovom, ki ga bodo v tem kinu igrali od 5. do 9. t. m., se vam nudi prilika, da epoznate strategijo ljubezni. Obdučovali boste po kakih tudi lepih ženskih videlci, kako so bile vesele, ko so bili moški izognani iz raja. Gre za film, ki kaže žensko pretkanost in moško klubovljanost. Glavne vloge igraje: lepo Heli Finkenzeller, večjak za žensko lepoto Hermann Erhardt, teka Erika von Thelmann, požrešni Oskar Sima, kočija in filozof Danegger, kuhar Brem in mojster v zvitnosti Thomas.

— ij Ljubljanska filharmonija, ki si je nadela naloga, da vprizori velike simfonische koncerke, ki naj seznanjajo naše občinstvo z deli svetovne glasbene literaturе pod vodstvom priznanih dirigentov, stope v kratki dobi svojega obstoja drevi šteči na koncertni oder. Kdor se zaveda težav, ki spremljajo vsako pomembnejše in večje kulturno delo, mora priznati, žilavost in zdravot hotenje te naše mlade ustanovne, ki je zbrala v svoj krog večino naših gospodarjev in ki kljub gotovim nerazumevanjem vztraja na svoji poti. Ni dvoma, da bo naša žavnost podpirala stremljene filharmonije. Prodaja vstopnic pri blagajni kina »Unione« ob 15. dnevi.

— ij »Znanstveno predavanje »Prirodoslovne društva v Ljubljani« bo v petek 12. t. m. ob 18. v predavalnici mineraloškega instituta univerze, pritičje, levo Predaval bo priv. doc. dr. Božo Škerl o tem »Nova definicija pojma antropološke rase«. Vstop vsakomur brezplačen.

— ij Avtobusni izlet na Dunaj ob prilikl spomladanskega velesejma prireja avtobusna izletna pisarna Okorn, Tyrševa 2, telefon 26-45. Čas za prijave samo še danes in jutri.

— ij Varstvo prirode in zaščitni parki. Prirodoslovno društvo priredi jutri 9. t. m. ob 18. v mineraloški predavalnici univerze zanimivo predavanje o varstvu prirode in zaščitnih parkih. Predaval bo priv. doc. dr. V. Bohinec. Pokazal nam bo ob številnih diapozitivih, kako so zaščitne parke uredili zlasti v Ameriki in Afriki, pa tudi po raznih evropskih deželah, ki jim v tem ozirju prednjaci Svica. Slišali so bomo tudi, kakšen odmev je našla misel o varstvu prirode pri nas in kaj smo doslej storili, da zaščitimo domače prirodne lepote in znamenitosti. Vstopnina 4 Din, za dijake 2 Din.

— ij Držen vlon v Bahovečevem lekarju. Vnoči pri lekarini Leonu Bahovcu na Kongresnem trgu, kjer se je odividio načelnejši delovnički plen. Kakor je ugotovljeno, je vložil mord na treh sestrah, na dela Novona, Dimitrova in Josipova. III. del bo prinašel bolgarske narodne pesmi v sijajnih prireditvah. Celi bomo, kako vo di Damjan pleš, nadalje dve pesmi o lepi Mari. Med predstojniki je tudi skladateljica Prokopova in drugi. Koncertni spored bo izredno zanimiv. Zbor je pravovrsto uvežban, močan in številni zlasti v lektorinski prostorje. Tam se lotil registrirne blagajne, ki je pa ni mogel odpreti in jo je slednjih precej pojavljeno pustil pri miru. Nato je bil odpirati predale in jih je nekaj tudi prebrškal, ni pa imel sreče pri predalu, v ka-

nine se odlikujejo zlasti po pravilno pojmovani uporabi narodnega dekorata ter oblikovalnih v barvnih varijantah. Odlikujejo pa tudi neoporečeno in izvirna tehnična izdelava, ki jo je po daljšem prizadetju in poznih izdelavah iznalezel g. Belin. Pisnice so izpihané v opremljene z raznovrstnimi svilenimi trakovi. Razstavljene so v trafici Sever v Šenburgovici ulici.

— ij Udrženje četnikov, za svobodo in čast domovine, podobor Ljubljana, predv. v tork 9. t. m. ob 20. v gostini Marinko. Prečna ulica 6. Javno predavanje o razvoju jugoslovenske misli. Po predavanju bo godovanje br. Franetov. Četniki in prijatelji Jugoslovani bratko vabjeni. Vstop vsakomur prost.

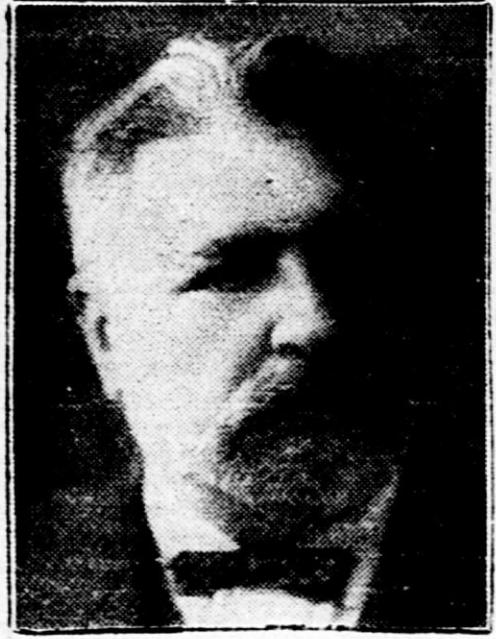
— Razstava splitskih preprog

V KAZIN
OD 27. FEBRUARJA DO 10.

H koncertu ljubljanske Filharmonije

Kaj pravi o skladateljih in programu naš glasbenik Fr. Šturm

Ljubljana, 8. marca.
Kakor smo že poročali, bo drevi v veliki dvorani Uniona VI. koncert ljubljanske Filharmonije. Vsa naša koncertna publika se pripravlja na ta izreden glasbeni dogodek. Spored je pester, na prvih pogled nenaščen, v katerem pa srečno kontrastirajo posamezna dela iz raznih doh takoj, da nam razlike in tudi skupne poteze le bolj plastično izstopajo. Kronološka razvrstitev skladb, ki je z malo izjemo ohranjena, ne utruja poslušalca s svojo didaktično tendenco, saj so avtorji izvajanij del zastopniki štirih različnih narodnosti. O skladateljih in programu pravi naš priznani glasbenik g. Fr. Šturm med drugim:

»A. Corelli (1653–1713), največji violinist svoje dobe, zastopnik italijanskega baroka, je privedel takratno orkestralno glasbo, ki se je v svojih začetkih, naslanjala tako v konceptuiranju domislekov, kot v arhitektonski (deljeni zbori) na bogato madrigalsko, vokalno produkcijo do tiste višine, ko moremo govoriti o čistem orkestralnem slogu tistega časa, in do tiste gladke, toda žive formalne dovršnosti, kateri je znal veliki J. S. Bach (1685–1750) vdihnuti intenzivno čustvo... Pri J. Haydnova moramo opozoriti na silno notranjo razgibanost, na očarljiv humor, na prav slovensko čustveno izpremenljivost, ki se kaže v ne-

Jesenški planinci

so zborovali

Jesenška podružnica SPD šteje 231 članov in članic — Predsednik ostane Ivan Šetinc

Jesenice, 7. marca
V četrtek zvečer se je v Kazini vršila zelo dobro obiskana letna glavna skupščina jeseniške podružnice SPD. Prostorna kazinska spodnja dvorana je bila nabito polna planincev iz vseh slojev jeseniškega in okoliškega prebivalstva, navzoči pa so bili tudi vidni predstavniki jeseniškega gospodarskega, kulturnega in sportnega življenja. Tako velike udeležbe članstva na glavnih skupščinah in tako doberga razpoloženja jeseniške podružnici že ni dozvedela dolgo vrsto let in je to dokaz, da ljubezen do naših prelepih planin in alpinizma proučja v najširše plasti našega naroda.

Skupščino je otvoril v vodil predsednik podružnice g. Ivan Šetinc, ki je navzoče iskreno pozdravil v imenu podružnice in Osrednjega društva. V svojem govoru se je spominjal med letom umrlih čl. gdč. Činkovceve, ge. Klinarjeve in g. Drobnega, katerih spomin so navzoči počastili stojte. Omenjal je najvažnejše dogodek med letom, predvsem pa izlete francoskih, bolgarskih in češkoslovaških planincev v naše kraje, ki niso mogli prevhaliti lepot naših gora ter ustanovitvi jeseniških planincev in gorskih vodnikov.

Tajnik g. Ogrin Rudolf je poročal, da šteje podružnica 231 članov in članic. Prejela je 87, odpošljala pa 56 dopisov. Uprava je imela 8 sej, vršili pa sta se dve predavanji in sicer eno na Jesenicah in eno na Javorniku. Na Javorniku je bil med letom ustanovljen mladinski odsek, ki lepo deluje in šteje 47 pripadnikov. Podružnica je nabavila sotore za taborenje, ki se prid-

Georges Ohnet:

ZADNJA LJUBEZEN

Roman

Vse je bilo pogreznjeno v temo in molk, samo eno okno salončka je bilo razsvetljeno. Tam ga je pripakovala Lucie. Čutil je, kako mu srce močno utriplje. Čim je stopil v vežo, so se odprla vrata, ki jih je bil pustil priprta in na vrt je smuknila bela senca. Sledila je Armandu za petami. Čakala je precej dolgo v veži, potem je pa previdno odšla po stopnicah za Armandom.

Pred Armandom se je odrgnila zavesa in pred njim je stala nasmejana miss Griffith. Umaknila se je, rekoč: Vstopite, gospod grof, gospodiča je tu.

Vstopil je. V salonu je sedela Lucie v isti obleki kakor jo je imela na sebi pri obedu. Vstala ni, ko je zagledala grofa na pragu, samo lahko mu je pokimala z glavo in pokazala na naslanač. Armand pa ni hotel sestti, naslonil se je na kamin. Tedaj se je obrnila Lucie k svoji družabnici, rekoč:

— Hvala, draga moja, lahko greste, ne potrebujem vas več.

Miss Griffith je stisnila Lucii roko, pozdravila grofa in odšla.

59 Lucie in grof sta ostala sama. Nekaj časa sta se molče gledala, on mrščen in zbgan, ona bleda. Od pogovora v Neuilly, dan po Mininem posetu, ko je Lucij svetoval, naj opusti svojo samoto, nista več govorila brez pric.

Sole nekaj mesecev je bilo minilo od tistega dne, toda obema se je zdelo, da so minila že leta. Ponosna Lucie je čutila to tako ostro, da se je hala otresti tega občutka. Zato je dvignila glavo in dejala z zaničljivim nasmehom:

— Morda vas je prenenetilo, da vas je sprejela moja družabnica. Pa vendar niste misili, da se bo spozbala tako daleč in vas sprejela tu sama?

— Ničesar nisem misil, — je odgovoril grof s pritajenim glasom. — Storili ste kakor vam je bilo drago in niti na misel mi ne pride kritizirati vašega ravnanja.

— Glej no, zdaj ste pa naenkrat tako mirni, — je dejala ostro. — Pred dvema urama še niste kazali nobene volje spriznjanosti se s svojim polozajem.

— Pred dvema urama je divjala v meni jeza in zato sem bil izgubil ravnotežje. Oprostite mi, prosim.

— Prav lahko bi vam oprostila to, če bi ne bila prepričana, da bo ta šola kaj zaledja, da se ne boeste zopet sposobila. Toda moj položaj v vaši družbi postaja zelo kočljiv in zato ga hočem izpremeti.

Armand je misil, da namigava Lucie s tem na

svojo možitev s Cravantom in prebledel je. Zatisti je oči in stisnil pesti, da bi ne videla ognja njegovih pogledov in da bi zadržal tok bridičev besed, ki so mu silele na jezik. Lucie ga je opazovala in privič, odkar ga je poznala, se ji je zdel skriven, skoraj brez življenja, brezizraznega obraza, kakor spec lunatik.

— Mislim, da ne razumete mojih besed, — je dejala s pretirano trdoto napram njegovi onemogočnosti. — Kaj ste izgubili vso občutljivost, ves kontakt in pozornost? Ali pa mi morda mečete v obraz novo žalitev, morda mi hočete tako namigniti, da sem ženska, s katero si morete dovoliti vse?

S temi besedami se je dotaknila njegove najobčutljivejše strune. Kri je zalila Armandu lica in sklonil se je, kakor bi hotel pasti pred njo na kolena:

— Tako govorite o meni, ki čutim do vas več, nego spoštovanje! — je vzkljiknil.

— Molcite, — ga je prekinila srdito. — Ne dam se podkopiti z lepimi besedami. Vaš način razgovora je podvržen zelo naglim izpremembam po okolnostih in kraju. Ne gre za nejasen odpor. Tu je potrebno neposredno in takojšnje pojasnilo. S kalkano pravico ste mi zagrozili, da boste vprito vseh prisolili Cravantu zaščitnico. če bi govorila z njim?

Armand je pa zopet molčal, kakor bi hotel, da bi ostala njegova tajna prakrita. Lucie je obšla še hujša jeza, zadrljela je, obraz se ji je srdito zaskril in vzkljiknila je:

bokovi kraji Bolman napada staro in mlađo. V nekaterih krajih je obolelo za hudo hribo skoro po 50 odsotkov prebivalstva, pa tudi več. Več žol v našem srezu so morali cejo zapreti, ker je bil šolski obisk zelo okrajnji, obolelo pa je tudi učiteljstvo. Med drugim so bile zaprtje šole v St. Vidu na Dolenjskem, v Dolah in v St. Juriju pod Kumom.

— Pred občnim zborom Jadranse straže je bila svoj čas med zelo agilnimi podeželskimi podružnicami. V odboru pa so nastala v poslednjem času občutne izpremembe, ker so bili vodilni funkcionari, kakor predsednik dr. Hacin in tajnik dr. Vidmar, premesčeni. Zato se je mudil pri nas član ljubljanske uprave Viktor Pernat, ki je zainteresiral krajne činitelje za obnovu dela. V kratkem bo redni letni občni zbor. Pozivamo vas prijetje našega morja, naj podpro prizadevanje naše Jadranse straže.

Z Jesenic

— Volitive delegatov v krajnem bratovško skladnico. V soboto teden so se na Jesenicih vršile volitive delegatov v bratovško skladnico, katere so dole naslednje rezultate. Lista SMRJ je dobila 984 glasov, lista JSZ 519 in lista NSZ 443 glasov. Pri volitvah delavskih obratnih zaupnikov, ki so se vrstile dne 27. januarja sta dobili takrat socialistični skupini 1510 glasov, lista JSZ 463 in lista NSZ pa 375 glasov. Kljub temu, da se je volitev udeležilo okoli 400 volilcev manj kot pri volitvah obratnih zaupnikov, sta sedaj listi JSZ in NSZ znotrim napredovali, socialisti pa so dobili sedaj okoli 500 glasov manj kot dne 27. januarja.

— Španija — Baleari — Barcelona, je bil naslov predavanju, ki se je vršilo v sredo v Sokolu domu ob zelo lepi udeležbi. Pripadnikov sokolske družine v Sokolu naklonjenega občinstva. Predavatelj, g. Viktor Pernat iz Ljubljane nam je v dnevnem govoru opisal krasote solenne Španije, njenih otokov, pristanišč, zgodovinske stavbe, arene, šege in navade španskega ljudstva ter svoje navedene ponazoril z streljivimi sklopčnimi slikami. Za lepo, zanimivo in poučno predavanje je bil g. Pernat nagrajen z zivahnim aplavzom hvaležnih poslušalcev.

Z Ježice

— Preložitev Tyrševe ceste. Ze lani smo čitali v »Slovenskem domu«, da bo, seveda po začugu sedanjih gospodov na občini, razširjen znani mostiček na Florjančkovem klancu. Takrat je bila priobčena kar inženjerska skica, postavljena pročrtaču in zagotovljeno, da se delo prične letos pomlad. Sedaj pa je la načrt propadel in izmučen je drug, po katerem bi umetil nekaj hiš in starodavnih kmelij, dvignil kamniško progro pod cerkvijo in speljal nov po poti po črli pošta-Cerenova hiša-Tavčarjev dvor. To modrost oznanja in celo še hvali dopisnik Slovenskega domu in še samozavestno hvalisa, da bodo naši brez posebni tako pričeli do dela, menda po 2. Din na uru! Po našem mnenju je vse to le pesek v oči in toliko vredno, kot bajka o Jeftičevi cesti! Cudno se nam zdi, kako morejo sedanj možje, ki so že nad leto dini na krmiljeni splošni gledati in trpeti oni ozki mostiček, ki je res smrtno nevaren za izurjene vozila in avtomobiliste, zlasti še za tiste avtomobile ob sezoni z popotovanjem. Gledamo dodeli, da se bodo gradovi v občini v tistih vremenskih razmerah dočakali. V interesu Ježice je, da se zadeva ožine Florjančkovega klanca, res še pred poletjem, zlasti še, ker ni treba, da bi bila vezana na preložitev Tyrševe ceste.

40 milijonov ljudi. Gleda dohodkov, ki jih bo imel Pariz od tujcev, računa ravnatelj Pignerol takole: Ce bi prispele letos v Pariz 25.000.000 tujcev, ce bi ostal vsak v mestu samo teden dni in zapravil samo 100 frankov dnevno, bi vrglo to 17 milijard frankov. Jaz pa mislim — je priponil Pignerol, da lahko mirno ta znesek zaokrožimo na 20 milijard.

Iz Litije

Zanimiva dražba lava. Ponovski lovski revir je imel doslej v lasti upokojeni prostevilni inspektor in naš domaćin dr. Stanislav Bevk iz Ljubljane. Sedaj je potekla zakupna doba in bo prišel revir spet na dražbo. Lovišče je last banskega veleposessiva Povorniče in se razteza od Litije do Save na levem savskem bregu. Meri malo manj kar 500 ha. Izkljena cena je 1000 Din.

— Spomladanske bolezni. Letošnji prehod zime v pomlad prima obilico bolezni. Zlasti divja hrpa. Občutno so prizadeti hri-

Stroški pariške razstave

Svetovna razstava v Parizu bo seveda požrla mnogo denarja. Zaenkrat kaže proračun, da bodo znasali stroški 890 milijonov frankov. Pridelitejli so pa že zdaj prepirčani, da bo še mnogo nepredvidenih izdatkov takoj, da lahko rečemo, da bodo znašali vsi stroški nad eno miljardo. Obenem pa računajo s tem, da bodo vsi stroški kriti in sicer deloma z vstopnino, deloma pa posredno do dohodki, ki jih bo imel Pariz od tujcev. Gleda vstopnine si obetajo mnogo od ugodne lege razstavnišča sredi Pariza. Druge svetovne razstave so bile navadno izven mest, tako svetovna razstava v Wembley, kolonialna razstava v Vincennes, svetovna razstava v Brusilu itd.

Letošnja pariška razstava bo pa v srcu Pariza na bregovih Sejne. Zato je bodo posečali pogoste tudi Parizani, ki bi se sicer ne zanimali za njo tako, če bi bila kje daleč izven mesta. Zato pa je bila razstava, da jo bo posetilo 25 do

Umri je naš dragi soprog, brat, svak in stric, gospod

EDWARD DEV

KAPETAN V POKOJU

v nedeljo ob 16. uri, previden s tolazili sv. vere.

Pogreb blagajne pokojnika se bo vršil v torek iz hiše žalosti, Jurčev trg 2, ob 16. uri na pokopališče k Sv. Križu.

Masa zadužnica se bo brala v sredo, dne 10. t. m., ob 10. uri v stolni cerkvi.

LJUBLJANA, dne 8. marca 1937.

Začujoča soproga PAVLA,
rodbine DEV, dr. DOLJAN in arh. COSTAPERARIA.

— S kakšno pravico, vas vprašam? Vedeti moram, kaj vas je napotilo k temu koraku. Govorite! Zato moram se ne da govoriti. Dolžni ste pojasnit mi to! Odgovorite na moje vprašanje! Kaj pomeni vaš mrok? Ali ste bolni, ali blazni?

Armand je pa stal pred njo povešenih oči in stisnjeni ust, ne da bi mogel spraviti iz sebe le najmočnejšo besedico. Slednji ga je prijela Lucie za ramen in stresla na vso moč. Sele tedaj je odgovoril z zamolklim glasom:

— Nisem ne bolan, ne blazni, samo strašno trpm.

— Vi trpite! — je ponovila brez usmiljenja, — Mar naj bo povod, da me žalite in da grozite baronu Cravantu? Zakaj ga pa sovažite?

Po teh besedah se je zdelo, da je Armand naenkrat ozivil, oči so mu zaiskrite, čelo zjasnilo. Stopil je k Lucii, kakor bi hotel sezgati s svojim dihom in dejal je z žgočim, strastnim glasom:

— Sovražim ga, ker vas ljubim! In nesrečen sem, trpm in mučim se, ker nimam pravice ljubiti vas. Od trenutka, ko sem stopil sem, me mučite, da bi govoril. Zdaj vidite, da sem imel za kaj molčati. Besede, ki jih izgovarjam zdaj, bi ne smeli nikoli slišati, kajti te besede vas bodo omadeževali, vas, mlado nedolžno, vredno vsega oboževanja, ina spoštovanja. Te besede me bodo za vedno ločile od vas, mene, ki sem hrepnel sam po tem, da bi mogel živeti pred vašimi očmi, biti vaš udan sluga in umreti pri vaših nogah.

TUDI ZA POMLAD KUPITE PRI PAULIN-U LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 5.

KJER DOBITE NE SAMO ELEGANTEN KROJ, TEMVEC TUDI DOBRO BLAGO IN NABOLJŠO IZDELAVO V DAMSKIH PLAŠČIH, KOSTUMIH in PALETOJIH.

Orejna Josip Zupančič — Za Narodno tiskarno Fran Jeran — Za upravo in izseratni delista Otona Christota. — Vas v Ljubljani.